

Т. О. Серга

*кандидат соціологічних наук, доцент
доцент кафедри соціальної роботи та психології
e-mail: tserga2017@gmail.com, ORCID: 0000-0003-0683-2070
Національний університет «Запорізька політехніка»
вул. Жуковського, 64, м. Запоріжжя, Україна, 69063*

Т. Й. Мудрик

*e-mail: tserga2017@gmail.com
Львівський державний університет безпеки життєдіяльності
вул. Клепарівська, 35, м. Львів, Україна, 79007*

ПОНЯТТЯ «ІНФОРМАЦІЙНИЙ ПРОСТІР» У СУЧАСНОМУ СУСПІЛЬСТВІ

Мета дослідження – висвітлення сутності поняття «інформаційний простір» та розкриття його особливостей.

Методологія дослідження. У ході дослідження використано загальнонаукові методи пізнання: аналізу, синтезу, індукції, дедукції, типологізації, операціоналізації, інтерпретації, абстрагування, узагальнення, а також методи логіко-історичного, системного, порівняльного та структурно-функціонального аналізу. Головним емпіричним методом виступив аналіз наукової літератури, за допомогою якого розкрито сутність поняття «інформаційний простір» та окреслено основні ознаки інформаційного суспільства; завдяки методу моделювання розроблено технологічну схему національної інформаційної інфраструктури.

Результати. У статті проаналізовано сутність поняття «інформаційний простір» та окреслено загальну спрямованість і характер його розвитку. Акцентовано на нових характеристиках інформаційного простору, які пов'язані зі зміною технологій та поширенням глобальних інформаційних систем. Розкрито сутність «інформаційної революції», наслідки якої виявляються, зокрема, у тому, що рівень розвитку інформаційного простору вирішальним чином впливає на цінності основних соціальних груп населення, змінюючи їх світосприйняття та створюючи нові відносини між людьми.

Основні вимоги, які ставляться перед Україною сьогодні, – це забезпечення суспільства розвитком у цифровій та інформаційній сферах, що може підвищувати рівень життя населення та економічну стабільність України в цілому, це, у свою чергу, надасть змогу задовольнити інтереси людини, суспільства та держави загалом.

Новизна. Окреслено основні, фундаментальні ознаки інформаційного суспільства з огляду на сучасний стан українського суспільства та розроблено технологічну схему національної інформаційної інфраструктури.

Практичне значення одержаних результатів полягає в збагаченні української соціології теоретичним і методичним обґрунтуванням поняття «інформаційний простір», що розкриває можливості для подальшого вироблення нових підходів до вирішення соціальних та економічних проблем людства.

Ключові слова: інформаційний простір, суспільство, суспільний інтерес, системи, глобальний світ, інформаційна революція, глобальні тенденції.

I. Вступ

Інтенсивний розвиток інформаційного простору – це відображення глобальної тенденції переходу від традиційних моделей соціального устрою до інформаційного суспільства. Загальна спрямованість і характер розвитку інформаційного простору – це актуальна тема наукового пізнання і предмет підвищеного інтересу в суспільстві. У масовому сприйнятті суб'єктивна реальність, яка створюється масмедіа, представляється найчастіше (і небезпідставно) не менш значущою, ніж об'єктивна реальність.

Нові характеристики інформаційного простору, пов'язані зі зміною технологій та поширенням глобальних інформаційних систем, не тільки якісно змінюють його сутність, а й змушують багатьох дослідників говорити про вступ людства в епоху «інформаційної революції». Її наслідки виявляються, зокрема, у тому, що рівень розвитку інформаційного простору вирішальним чином впливає на цінності основних соціальних груп населення, змінюючи їх світосприйняття та створюючи нові відносини між людьми.

Теоретичним аспектам розвитку інформаційного суспільства присвячені праці теоретиків та практиків: І. Арістової, К. Белякова, С. Гнатюка, Є. Калашнюк, Є. Макаренко, А. Михненко, Г. Почепцова та ін. Проблему інформаційного простору в аспекті формування образів інформаційного суспільства на теренах української науки вивчають О. Лобовікова, В. Щербіна та ін. У цих та багатьох інших працях здебільшого відображено особливості буття інформаційного простору в різних культурних нішах сьогодення.

II. Постановка завдання та методи дослідження

Метою цієї статті є висвітлення сутності поняття «інформаційний простір» та розкриття його особливостей.

У ході дослідження використано загальнонаукові методи пізнання: аналізу, синтезу, індукції, дедукції, типологізації, операціоналізації, інтерпретації, абстрагування, узагальнення, а також методи логіко-історичного, системного, порівняльного та структурно-функціонального аналізу. Головним емпіричним методом виступив аналіз наукової літератури, за допомогою якого розкрито сутність поняття «інформаційний простір» та окреслено основні ознаки інформаційного суспільства; завдяки методу моделювання розроблено технологічну схему національної інформаційної інфраструктури.

III. Результати

У XXI ст. в українському суспільстві відбувається ціла низка подій, які спрямовані на вдосконалення процесів організації управління, у тому числі в соціальній сфері. Якісні зміни в діяльності органів державного управління відбуваються, зокрема, завдяки новітнім інформаційним технологіям. Саме їх використання в усіх сферах суспільного життя, наприклад, у виробництві товарів і наданні послуг, їхньому розподілі та збуті, говорить про становлення інформаційного суспільства в Україні. У цих умовах головну роль в економічному зростанні країни відіграють інформаційні послуги й знання.

Дефініцій поняття «інформаційний простір» є чимало. На нашу думку, оптимальним видається таке: «інформаційний простір» – «це сукупність суб'єктів інформаційної взаємодії чи впливу; власне інформації, призначеної для використання суб'єктами інформаційної сфери; інформаційної інфраструктури, що забезпечує можливість обміну між суб'єктами; суспільних відносин, котрі формуються як наслідок утворення, передачі, розповсюдження і зберігання інформації, обміну інформацією всередині суспільства» [10, с. 23].

У центрі інформаційного простору стоїть суб'єкт, який у процесі своєї діяльності створює, накопичує, передає, зберігає інформацію. Таким суб'єктом може бути як людина чи соціальна група, так і компанія чи навіть державний орган, тобто кожен, хто використовує можливості сучасних інформаційних технологій. Однак, у будь-якому разі інформаційний простір існувати без людини не може. Цю тезу підтверджує така якість інформаційного простору, як безмежність, що стала можлива завдяки розвитку технічних каналів комунікації.

Сьогодні, в інформаційному аспекті, інформаційний простір позбувся всіх обмежень, що властиві простору фізичному: державні кордони, океани, велика віддаль тощо. Проте він має й певні обмеження, пов'язані з державною чи військовою таємницею, правом на недоторканність приватного життя, тобто так звані конвенціональні межі.

Однією з важливих властивостей інформаційного простору є те, що він володіє національно-специфічними способами побудови, обробки та поширення інформації. Також варто сказати, що специфіка перебігу інформаційних процесів у суспільстві опосередковано свідчить про рівень його демократичності. Таким чином, якщо говорити про інформаційний простір України, то його межі мають збігатися з її кордонами. Саме в цьому ареалі діють усі складові вітчизняного інформаційного простору: радіо, преса, телебачення. Ці засоби масової інформації, а також всесвітня мережа, повідомляють та формують відповідне уявлення як на внутрішньому інформаційному просторі, так і на світовому.

Остання теза є своєрідним підтвердженням думок фахівців, котрі вважають, що складові інформаційного простору не просто відбивають навколишню реальність, а великою мірою самі творять її, формують те, що потім сприймають численні реципієнти.

Інформаційний дискурс володіє надзвичайними можливостями впливати на владні структури, світосприймання, навіть ідентичності чи змінювати їх через можливості творити уявлення про місця, суспільства, часи, представляти різноманітні дії та погляди окремих людей чи формацій. І цими можливостями обов'язково потрібно скористатися для формування власного національного інформаційного простору, а через нього – забезпечити інформаційну незалежність та безпеку держави, адже в час розвинених засобів масової комунікації кожний громадянин держави має справу з гіперреальністю, з якої він виносить свій досвід. Однак останній є не прямим, а опосередкованим, оскільки сьогодні уявлення про соціальний простір цілком залежить від простору інформаційного [1].

Як правило, науковці намагаються окреслити основні, фундаментальні ознаки інформаційного суспільства. Характерними рисами теоретичного інформаційного суспільства є: збільшення ролі інформації й знань у житті суспільства; зростання числа людей, зайнятих інформаційними технологіями, комунікаціями та виробництвом інформаційних продуктів і послуг, зростання їх частки у валовому внутрішньому продукті; зростання інформатизації та ролі інформаційних технологій в суспільних і господарських відносинах; «створення глобального інформаційного прос-

тору, який забезпечує ефективну інформаційну взаємодію людей, їх доступ до світових інформаційних ресурсів і задоволення їхніх потреб щодо інформаційних продуктів і послуг» [1].

Здебільшого суспільство вважають інформаційним, якщо: будь-хто, будь-де й у будь-який час може одержати за відповідну плату чи безкоштовно на основі автоматизованого доступу й систем зв'язку будь-яку інформацію та знання, необхідні для їхньої життєдіяльності й вирішення особистих і соціально значущих завдань. Головними продуктами виробництва інформаційного суспільства є інформаційно-комунікативне середовище.

Під інформаційним простором розуміють «сукупність знанневих, технологічних і ментальних сутностей, які в синхронній інтеграції забезпечують якісне оволодіння системою відповідних знань» [10, с. 25]. Таке середовище може забезпечуватися завдяки впровадженню нових інформаційно-комунікаційних технологій навчання (матеріали електронних конференцій, віртуальних семінарів і форумів, періодичні наукові електронні видання, персональні вебсторінки провідних учених і вебсайти наукових центрів, дистанційні олімпіади, конкурси, віртуальні науково-дослідницькі лабораторії тощо) та виконувати одну важливу для творчої особистості функцію – допомагати адекватно оцінити власний рівень розвитку творчих здібностей.

Під інформаційними технологіями розуміють «сукупність методів і технічних засобів збору, організації, зберігання, обробки, передачі і представлення інформації, що розширюють знання людей і можливості, що розвивають їх, з управління технічними й соціальними процесами» [3, с. 15].

Інформаційна технологія, на думку Г. Селевко, може бути реалізована в трьох варіантах:

– як «проникаюча» (використання комп'ютера при вивченні окремих тем, розділів, для вирішення окремих дидактичних завдань);

– як основна (найбільш значуща в педагогічній технології);

– як монотехнологія (коли навчання й управління навчальним процесом, включаючи всі види діагностики, контролю та моніторингу, спираються на використання комп'ютера) [4, с. 207].

Використання сучасних інформаційних технологій, зокрема персонального комп'ютера, формує інформаційно-комунікативне середовище, яке повинно відповідати таким групам вимог:

– технічні вимоги: мультимедійні комп'ютери;

– програмні вимоги: програмне середовище повинно вирішувати питання безпеки (реєстрації, персоніфікації, розмежування прав доступу до ресурсів), бути інтегрованим (усі навчальні компоненти повинні надаватися в природній формі), нескладним для освоєння, наповнення й модифікації, надавати можливості взаємодії, спілкування, моніторингу навчального процесу, містити режим виходу із складних становищ (експерт), надавати можливості для дистанційного навчання (on- і off-line);

– академічні вимоги стосуються методичного наповнення інформаційно-комунікаційного середовища;

– соціальні вимоги. Оскільки користувачі інформаційно-комунікаційного педагогічного середовища утворюють певну спільноту, особливу увагу необхідно приділити зазначеній групі вимог, яка, на наш погляд, включає культурологічний, етичний і юридичний аспекти;

– вимоги до людських ресурсів, тобто наявність фахівців-програмістів [4, с. 209].

Таким чином, інформаційний простір включає: безліч інформаційних об'єктів і зв'язків між ними; засоби й технології збору, накопичення, передачі (транслявання), обробки, продукування та поширення інформації; власне знання; засоби відтворення аудіовізуальної інформації; організаційні та юридичні структури, що підтримують інформаційні процеси.

Суспільство, створюючи інформаційний простір, функціонує в ньому, видозмінює та вдосконалює його. У свою чергу, інформаційно-комунікаційне середовище сучасного суспільства постійно детермінується досягненнями науково-технічного прогресу, удосконалення яких відбувається в наші дні в інтенсивному темпі.

Функціонування інформаційного простору визначається такими факторами: здійсненням інформаційної взаємодії користувача (користувачів) як між собою (у рамках освітніх взаємодій), так і з екранними образами досліджуваних об'єктів, навчальними сюжетами, які відбуваються й розвиваються на базі використання розподіленого інформаційного освітнього ресурсу цієї конкретної предметної області; можливістю працювати в умовах реалізації вбудованих технологій навчання, орієнтованих на навчання закономірностей цього конкретного предмета.

Сучасний інформаційний простір інформаційного суспільства розкривається через здійснення фронтальної інформатизації, соціальної комунікації та глобалізації соціально-комунікаційних процесів, коли новітні способи й засоби збору, накопичення та переробки даних, телекомунікації стають дієвим елементом усіх форм інформаційно-комунікаційних зв'язків без обмежень. Еволюційні тенденції суспільної діяльності створюють умови для збереження й трансляції досягнень науки, освіти, культури тощо, а також задоволення потреб в інформації [7].

Нині значний інтерес науковців до проблем формування інформаційного простору пов'язаний, передусім, із сучасними технологіями, які цілком змінили уявлення суспільства про майбутнє людської цивілізації. Із цих позицій науковці аналізують характерні ознаки, проблеми, перспективи розвитку простору в умовах інформаційного суспільства.

Інформаційне середовище – це частина інформаційного простору (сукупність знань, що мають цінність у вигляді економічного ресурсу, який сприяє розвитку тих чи інших секторів громад-

ського життя), який формує найближче інформаційне оточення індивіда, виступає сукупністю умов, що забезпечують його продуктивну діяльність [5, с. 17].

Підтвердженням цієї думки є й визначення поняття «інформаційне середовище» Л. Петухової, а саме як середовища, яке: постійно й все більш агресивно збільшує мотивацію підростаючого покоління до споживання контенту, що циркулює в ньому; середовище, що надає доступ до ресурсів у будь-який зручний час; володіє зручним, гнучким, дружнім, інтелектуальним сервісом, що допомагає людині знайти необхідні інформаційні ресурси, дані або знання [5, с. 16].

Сучасні науковці зазначають, що «інформаційно-комунікаційне середовище є універсальною сукупністю матеріально-речових, субстанціонально-змістових, технологічних, організаційних умов, які дозволяють соціальним групам і структурам здійснювати передачу та взаємообмін інформацією, що, перш за все, необхідно суб'єктам комунікаційної взаємодії та спілкування в конкретно-історичному просторово-часовому континуумі» [9].

«Сучасні парадигмальні комунікативні стратегії, – переконує Г. Почепцов, – засновані на активному символічному використанні інформаційних і телекомунікаційних технологій, поєднують інструментальні й функціональні комунікаційні дії, забезпечують новий тип спілкування людини, культури, соціуму, а саме: віртуальність, інтерактивність, гіпертекстуальність, глобальність, креативність, анонімність, мозаїчність» [6, с. 55]. Розглянемо окремі головні особливості вищезазначених комунікаційних процесів.

Специфічний паралельний цифровий простір (електронна форма комунікацій) зумовлює віртуальність комунікативних процесів, коли електронне спілкування, на відміну від усної або документальної форми комунікації, відбувається у віртуальному інформаційному просторі глобальної комп'ютерної мережі.

Інтерактивність виявляється в розвитку гіпермедіа, що разом із масмедіа є універсальним посередником комунікаційного соціального спілкування в різних сферах суспільного життя.

Глобалізація комунікації знімає просторово-часові обмеження комунікативної взаємодії, сприяє формуванню мегасуспільства. Креативність у віртуальному спілкуванні є класичним прикладом виявлення людиною максимальних можливостей для конструктивної діяльності у віртуальному середовищі як новому типі комунікативного співтовариства [2, с. 51].

Розглядаючи інформаційно-комунікаційне середовище суспільства як відображення багатофункціональної системи соціальних зв'язків, взаємовідносин, пов'язаних із задоволенням нагальних потреб суспільства, потрібно пам'ятати, що воно має часові характеристики. Зокрема, миттєвий – колективний досвід, системи соціально-комунікативного знання, уміння та навички, що втілені в матеріально-суспільних комунікаційних явищах, зразки й традиції комунікаційної дії та соціально-інформаційні й когнітивні процеси тощо; теперішнє – творча колективна праця, ефективне використання досягнень інформаційної революції в різних сферах життя суспільства, інноваційні трансформації соціально-культурних здобутків людства через результативну прагматичну діяльність, засновану на використанні комп'ютерних і телекомунікаційних технологій тощо; майбутнє – суспільно необхідні соціально-комунікаційні реальні можливості, перспективні плани, прогресивний розвиток комунікаційного середовища інформаційного суспільства.

Інформаційно-комунікаційне середовище стає реальністю там, де реалізується комунікативний ланцюжок: хто?, що?, навіщо? кому?, у якому питанні – що? і навіщо? (з якою метою?) – є головними елементами.

Результатом реалізації комунікаційного ланцюжка мають бути взаєморозуміння й об'єднання суб'єктів та об'єктів освітнього процесу з метою досягнення важливої для обох учасників взаємодії результату. Досягнення консенсусу є надзавданням функціонування комунікативного середовища в напрямі створення збалансованого освітнього простору.

На сьогодні завдяки стрімкому розвитку технологій, зокрема радіодоступу, лібералізації ринку телекомунікацій та провайдерства інтернету, доступності широкого спектра засобів інформаційних технологій можна говорити про те, що в галузі автоматизації різних сфер діяльності та забезпечення зв'язності в країні йдуть динамічні процеси розвитку в бік розбудови сучасної технологічної схеми (рис. 1), що дасть змогу вирішувати різномасштабні завдання щодо інформаційного обміну та доступу до інформаційних ресурсів.

У свою чергу, інфраструктура інформаційного простору (інформаційна інфраструктура) – це система організаційних структур, що забезпечують функціонування й розвиток інформаційного простору та засобів інформаційної взаємодії.

IV. Висновки

Отже, побудова єдиного інформаційно-комунікативного середовища сучасного світу створюється такими здобутками цивілізації, як глобальна система Інтернет, засоби зв'язку та пересування величезних мас людей, що посилює природне прагнення людей до об'єднання, гармонізації відносин, вироблення нових підходів до вирішення соціальних та економічних проблем, що стоять перед людством. Крім того, багатополлярність сучасного світопорядку «вивернула» нові проблеми, орієнтовані, перш за все, на культурно-комунікативну сферу соціальної реальності.

Рис. 1. Технологічна схема національної інформаційної інфраструктури

Список використаної літератури

1. Бінько І. Інформаційний простір України: стан та тенденції розвитку. *Бібліотечний вісник*. 2001. № 2. С. 15–18.
2. Вінчук І. Особливості впливу глобальних систем масової комунікації на особистість. *Бібліографознавство. Документознавство. Інформологія*. 2012. № 1. С. 50–53.
3. Вовкун В. Державна стратегія культурного поступу. *Культура і життя*. 2010. № 7–8. С. 11–22.
4. Кохан С. Т., Мелоян А. З. Влияние информационных технологий на психологическую безопасность человека. *Актуальні проблеми практичної психології*. 2010. С. 207–210.
5. Макаров В. П. Формирование глобального информационного пространства. *Вестник Московского университета. Серия 18. Социология и политология*. 2005. № 3. С. 3–18.
6. Почепцов Г. Г. Теория коммуникации. 2-е изд., стер. Москва : SmartBuk, 2009. 651 с.
7. Советов Б. Я., Дубенецкий В. А., Цехановский В. Ф. Теория информационных процессов и систем. Москва : Академия, 2010. 432 с.
8. Соколов А. В. Общая теория социальной коммуникации. Санкт-Петербург : Изд-во Михайлова В. А., 2002. 461 с.
9. Азаров Н. Н. Социальные коммуникации в Интернет-среде. *Социальная коммуникация в современном мире* : коллект. монография / под ред. А. А. Деркача, Е. Б. Перельгиной. Москва : Альтекс, 2004. 476 с.
10. Яковенко М. Інформаційний простір: філософські аспекти формування поняття. *Вісник Національного університету «Львівська політехніка»*. 2011. № 692. С. 22–27.

References

1. Binjko, I. (2001). Informacijnyj prostir Ukrainy: stan ta tendenciji rozvytku [Information space of Ukraine: state and tendencies of development]. *Biblioteknyj visnyk*, 2, 15–18 [in Ukrainian].
2. Vinichuk, I. (2012). Osoblyvosti vplyvu globalnykh system masovoi komunikacii na osobystistj [Features of the influence of global mass communication systems on the individual]. *Bibliografoznnavstvo. Dokumentoznavstvo. Informologhija*, 1, 50–53 [in Ukrainian].
3. Vovkun, V. (2010). Derzhavna strateghija kuljturnogho postupu [State strategy of cultural progress]. *Kuljtura i zhyttja*, 7–8, 11–22 [in Ukrainian].
4. Kohan, S. T., & Melojan, A. Z. (2010). Vlijanie informacionn'ih tehnologij na psihologicheskiju bezopasnost' cheloveka [The impact of information technology on psychological security]. *Aktual'ni problemi praktichnoi psihologii*, 207–210 [in Russian].
5. Makarov, V. P. (2005). Formirovanie global'nogo informacionnogo prostranstva [Formation of a global information space]. *Vestnik Moskovskogo universiteta. Ser. 18, Sociologija i politologija*, 3, 3–18 [in Russian].
6. Pochepcov, G. G. (2009). Teorija kommunikacii [Communication theory]. 2-e izd., ster. Moskva: SmartBuk [in Russian].
7. Sovetov, B. Ja., Dubeneckij, V. A., & Cehanovskij, V. F. (2010). Teorija informacionn'ih processov i sistem [Theory of information processes and systems]. Moskva: Izdatel'skij centr «Akademija» [in Russian].
8. Sokolov, A. V. (2002). Obshhaja teorija social'noj kommunikacii [General theory of social communication]. Sankt-Pererburg : izd-vo Mihajlova V. A [in Russian].
9. Azarov, N. N. (2004). Social'nye kommunikacii v Internet-srede [Social communications in the Internet environment]. *Social'naja kommunikacija v sovremennom mire*. Moskva: Al'teks [in Russian].
10. Jakovenko, M. (2011). Informacijnyj prostir: filosofski aspekty formuvannja ponjattja [Information space: philosophical aspects of concept formation]. *Visnyk Nacionaljnogho universytetu «Ljvivjska politekhnika»*, 692, 22–27 [in Ukrainian].

Стаття надійшла до редакції 02.02.2021.

Received 02.02.2021.

Serha T., Mudrik T. The «Information Space» Concept in Modern Society

The purpose of the study is the coverage of the essence of the «information space» concept and the disclosure of its features.

Research methodology. *When solving the objective of the study, general scientific methods of cognition were used: analysis, synthesis, induction, deduction, typology, operationalization, interpretation, abstraction, generalization, as well as methods of logical and historical, systemic, comparative and structural and functional analysis. The main empirical method was the method of analyzing scientific literature, with which the essence of the «information space» concept was disclosed and the main signs of the information society were outlined; as a result of the modeling method, a technological scheme of the national information infrastructure was developed.*

Results. *The article analyzes the essence of the «information space» concept and outlines the general direction and nature of its development. The authors emphasize the new characteristics of the information space associated with the change in technology and the distribution of global information systems. The essence of the «information revolution» is noted, the consequences of which are manifested, in particular, in the fact that the level of development of the information space decisively affects the values of the main social groups of the population, changing their worldview and creating new relations between people.*

The basic requirements that are put in front of Ukraine today is to ensure the development of society in the digital and information fields, which, in turn, can raise the standard of living of the population and the economic stability of Ukraine in whole, which, in turn, will allow to satisfy the interests of a person, society and the state generally.

Novelty. *The main, fundamental signs of the information society are identified, taking into account the current state of the Ukrainian society, as well as the technological scheme of the national information infrastructure has been developed.*

Practical importance. *The practical importance of the results obtained is to enrich the Ukrainian sociology theoretical and methodological substantiation of the «information space» concept, which reveals the possibilities for further developing new approaches to the solution of social and economic problems facing humanity.*

Key words: *information space, society, public interest, systems, global world, information revolution, global trends.*

Серга Т. А., Мудрик Т. И. Понятие «информационное пространство» в современном обществе

Цель исследования – освещение сущности понятия «информационное пространство» и раскрытие его особенностей.

Методология исследования. *В ходе исследования использованы общенаучные методы познания: анализа, синтеза, индукции, дедукции, типологизации, операционализации, интерпретации, абстрагирования, обобщения, а также методы логико-исторического, системного, сравнительного и структурно-функционального анализа. Главным эмпирическим методом выступил анализ научной литературы, с помощью которого раскрыта сущность понятия «информационное пространство» и очерчены основные признаки информационного общества; благодаря методу моделирования разработана технологическая схема национальной информационной инфраструктуры.*

Результаты. *В статье проанализирована сущность понятия «информационное пространство» и намечена общая направленность и характер его развития. Акцентировано внимание на новых характеристиках информационного пространства, связанных с изменением технологий и распространением глобальных информационных систем. Раскрыта сущность «информационной революции», последствия которой проявляются, в частности, в том, что уровень развития информационного пространства решающим образом влияет на ценности основных социальных групп населения, изменяя их мировосприятие и создавая новые отношения между людьми.*

Основные требования, которые ставятся перед Украиной сегодня, – это обеспечение общества развитием в цифровой и информационной сферах, что должно повысить уровень жизни населения и экономическую стабильность Украины, это, в свою очередь, позволит удовлетворить интересы человека, общества и государства в целом.

Новизна. *Определены основные, фундаментальные признаки информационного общества с учетом современного состояния украинского общества, а также разработана технологическая схема национальной информационной инфраструктуры.*

Практическое значение *полученных результатов заключается в обогащении украинской социологии теоретическим и методическим обоснованием понятия «информационное пространство», что раскрывает возможности для дальнейшей выработки новых подходов к решению социальных и экономических проблем человечества.*

Ключевые слова: *информационное пространство, общество, общественный интерес, системы, глобальный мир, информационная революция, глобальные тенденции.*